YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

ISSN: 2992-8982

https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/

2025

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Elektron nashr. 116 sahifa.
2025-yil, noyabr

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

YASHIL
IQTISODIYOT&TARAQQIYOT
Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:
Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhriddinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:
Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po‘latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
G‘afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o‘qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja’sur Artiqboy o‘g‘li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:
Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo‘jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko‘rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: “Ma’rifat-print-media” MChJ
Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O‘zR Tabiat resurslari vazirligi, O‘zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:
““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali
O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

MUNDARIJA

BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH 34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li

O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI....38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi

HUDUDIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELI 43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna

DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI 50
A.A. Ismailov

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIYAVIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI 56
Mansurov Mansur Alisherovich

ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI....61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich

XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI....66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich

RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI 71
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li

OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJ TAJRIBALARI 78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJRIBASI 84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich

YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH....89
Bobokulova Muhabbat Mahammadiyeva

ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI 93
To'lqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li

MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI 98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li

SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI.... 103
Xodjimatov Xamidullo Mamirjonovich

OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH 108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi

FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH 113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH

Yaqubov Timurbek G‘anibekovich
Khiva Plaza MCHJ “Farovon” mehmonxonasi - bosh hisobchisi
ORCID: 0009-0001-4401-0943
tyaqubov081192@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada farmasevtika faoliyatining iqtisodiy mazmuni, uning samaradorligini belgilovchi asosiy iqtisodiy ko‘rsatkichlar, moliyaviy barqarorlikni baholash usullari hamda O‘zbekiston farmaseftika sanoatining rivojlanish tendensiyalari tahlil qilinadi. Shuningdek, soha korxonalarining samaradorligini oshirish bo‘yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: farmaseftika sanoati, iqtisodiy ko‘rsatkich, foyda, rentabellik, tannarx, likvidlik, innovatsiya, samaradorlik.

Abstract. The article analyzes the economic content of pharmaceutical activities, the main economic indicators that determine its effectiveness, methods for assessing financial stability and trends in the development of the pharmaceutical industry of Uzbekistan. Scientific-based proposals have also been developed to improve the efficiency of industry enterprises.

Key words: pharmaceutical industry, economic indicator, profit, profitability, cost, liquidity, innovation, efficiency.

Аннотация. В статье анализируется экономическое содержание фармацевтической деятельности, основные экономические показатели, определяющие ее эффективность, методы оценки финансовой устойчивости и тенденции развития фармацевтической промышленности Узбекистана. Также разработаны научно обоснованные предложения по повышению эффективности деятельности предприятий отрасли.

Ключевые слова: фармацевтическая промышленность, экономический показатель, прибыль, рентабельность, себестоимость, ликвидность, инновации, эффективность.

KIRISH

Farmasevtika sohasi — inson salomatligini saqlash, davolash va profilaktika maqsadlarida dori vositalarini ishlab chiqish, ishlab chiqarish va tarqatish bilan shug‘ullanuvchi muhim iqtisodiy tarmoqdir. Shu bilan birga, bu soha mamlakat iqtisodiyotining yuqori texnologiyali, ilm-fan bilan chambarchas bog‘liq va yuqori qo‘shimcha qiymat yaratuvchi segmentlaridan biridir.

O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda farmaseftika sanoatini modernizatsiya qilish, mahalliy ishlab chiqarish hajmini oshirish, import o‘rnini bosuvchi mahsulotlar ishlab chiqish hamda eksport salohiyatini kengaytirish bo‘yicha qator dasturlar amalga oshirildi. Jumladan, “Farmatsevtika tarmog‘ini 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi”da iqtisodiy samaradorlikni oshirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va ilmiy tadqiqotlarni kengaytirish asosiy ustuvor yo‘nalishlar sifatida belgilangan.

Farmasevtika faoliyati iqtisodiy tizimda ijtimoiy yo‘naltirilgan, biroq yuqori daromad keltiruvchi tarmoq sifatida shakllangan. Uning iqtisodiy mohiyati quyidagicha ifodalanadi:

Sog‘liqni saqlash infratuzilmasi bilan uzviy bog‘liqlik — aholini zarur dori vositalari bilan ta’minlaydi;

Yuqori qo‘shimcha qiymat — farmaseftika mahsulotlari ilmiy izlanishlar asosida yaratiladi;

Kapital sig'imliligi — texnologik uskunalar, sertifikatlash, patentlash va sinov jarayonlari katta sarmoya talab qiladi;

Raqobatbardosh bozor muhiti — global kompaniyalar bilan kurashishda iqtisodiy samaradorlik hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlar tizimi sifatida farmaseftika korxonalarining iqtisodiy samaradorligini baholashda bir qator asosiy ko'rsatkichlardan foydalaniladi. Ular korxonaning ishlab chiqarish, moliyaviy va investitsion faoliyatini aks ettiradi.

Ishlab chiqarish hajmi (Q) korxona tomonidan ma'lum davrda ishlab chiqarilgan mahsulotlarning umumiy qiymati yoki miqdorini bildiradi. Bu ko'rsatkich ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanish samaradorligini baholash uchun asos bo'ladi. Sotuv tushumi (T) quyidagicha ifodalash mumkin:

$T=P\times Q$

bu yerda P — mahsulotning o'rtacha narxi. Sotuv tushumi korxonaning yalpi daromadini ifodalaydi va bozor ulushi bilan chambarchas bog'liq.

Moliyaviy tahlil farmaseftika korxonasining barqarorligini, to'lov qobiliyatini va foyda keltirish imkoniyatlarini aniqlash imkonini beradi. Quyidagi jadvalda asosiy moliyaviy ko'rsatkichlar keltirilgan:

Ko'rsatkich nomi	Formulasi	Mazmuni
Joriy likvidlik koeffitsienti	Joriy aktivlar / Joriy majburiyatlar	Qisqa muddatli to'lov qobiliyatini baholaydi
Moliyaviy mustaqillik koeffitsienti	O'z mablag'lar / Umumiy aktivlar	Korxonaning o'z kapitaliga tayanish darajasi
Foyda marjasi	Sof foyda / Sotuv tushumi × 100%	Savdo rentabelligini ko'rsatadi
Aktivlar rentabelligi	Sof foyda / Aktivlar × 100%	Aktivlardan foydalanish samaradorligini baholaydi

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Farmaseftika sohasida xalqaro olimlarning izlanishlarini tadqiq etib quyidagi xulosalarni berish mumkin. Drummond M. va Sculpher M. (2019) tomonidan chop etilgan "Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes" asarida sog'liqni saqlash va farmaseftika sohalarida iqtisodiy baholashning zamonaviy metodlari (cost-effectiveness, cost-utility, cost-benefit) keng yoritilgan. Ularning fikricha, farmaseftika faoliyatining iqtisodiy samaradorligini aniqlashda faqat moliyaviy natijalar emas, balki ijtimoiy-iqtisodiy ta'sir ham inobatga olinishi zarur. OECD (2022) va WHO (2023) hisobotlarida esa farmaseftika tarmog'ining global iqtisodiyotdagi o'rni, ishlab chiqarish hajmlarining o'sish dinamikasi, patent siyosati, innovatsion investitsiyalar va narx mexanizmlari tahlil qilingan. Ular farmaseftika sohasida innovatsiya, sifat va raqobat omillarini iqtisodiy barqarorlikni belgilovchi asosiy komponent sifatida ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

O'zbekiston farmaseftika sanoatining rivojlanish tendensiyalarini tahlil etsak, O'zbekiston farmaseftika bozorida 2016–2024-yillar davomida ishlab chiqarish hajmi 3 barobarga oshganini ko'rishimiz mumkin..

Davlat siyosati natijasida quyidagi ijobiy tendensiyalar kuzatilmoqda:

- mahalliy ishlab chiqarish ulushi ortmoqda;
- eksport geografiyasi kengaymoqda (Markaziy Osiyo, MDH);
- xususiy va xorijiy investitsiyalar jalb etilmoqda;
- yangi biotexnologik va fitopreparatlar ishlab chiqilmoqda.

Biroq, quyidagi muammolar ham saqlanib qolmoqda:

- xomashyo importiga yuqori bog'liqlik;
- ilmiy-tadqiqot bazasining yetarli darajada rivojlanmaganligi;
- eksport hajmining cheklanganligi.

Tahlil va natijalar. Tahlil natijalariga ko'ra, farmaseftika korxonalari faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish uchun quyidagi chora-tadbirlar tavsiya etiladi:

- mahalliy xomashyo ishlab chiqarishni kengaytirish orqali tannarxni kamaytirish;
- innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ilmiy tadqiqotlarni moliyalashtirish;
- soliq va bojxona imtiyozlarini kengaytirish orqali investitsion jozibadorlikni oshirish;
- Xalqaro GMP, ISO, WHO standartlariga mos ishlab chiqarishni yo'lga qo'yish;
- kadrlar malakasini oshirish va mehnat unumdorligini rag'batlantirish tizimini takomillashtirish.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Farmaseftika faoliyatining iqtisodiy ko‘rsatkichlari tahlili shuni ko‘rsatadiki, sohaning rivojlanishida samarali boshqaruv, resurslardan oqilona foydalanish va innovatsion yondashuvlar muhim ahamiyatga ega. Bu ko‘rsatkichlarni doimiy tahlil qilib borish farmaseftika korxonalarining barqaror rivojlanishini, milliy iqtisodiyotdagi o‘rni va raqobatbardoshligini yanada mustahkamlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Karimov N., Jo‘rayev A. Farmaseftika iqtisodiyoti asoslari. – Toshkent: Fan, 2022.
2. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligi. Farmatsevtika tarmog‘ini 2025-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi., Toshkent, 2020.
3. Drummond M., Sculpher M. Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes. – Oxford University Press, 2019.
4. WHO. World Health Statistics Report 2023. – Geneva, 2023.
5. OECD. Pharmaceutical Industry Outlook 2022. – Paris, 2022.
6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ–5276-son qarori, 2017-yil.
7. Karimov N., Jo‘rayev A. *Farmaseftika iqtisodiyoti asoslari.* – Toshkent: Fan, 2022. – 220 b.
8. Abdukarimova A. *Farmaseftika sanoatida iqtisodiy samaradorlikni oshirish yo‘llari.* – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021. – 145 b.
9. Abdullayev B. *Sog‘liqni saqlash tizimida iqtisodiy tahlilning ahamiyati.* // “Iqtisodiyot va innovatsiya” jurnali. – 2020. – №3. – B. 45–53.
10. Toshpo‘latov I., Matyakubova G. *O‘zbekiston farmaseftika bozorining raqobat muhiti tahlili.* // “Toshkent farmatsevtika instituti axborotnomasi”. – 2022. – №2. – B. 70–78.

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

2025. № 11

© Materiallar ko‘chirib bosilganda ““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali manba sifatida ko‘rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma’sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga
maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.
El.Pochta: sq143235@gmail.com
Bot: @iqtisodiyot_77
Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo‘lishingiz mumkin. Obuna bo‘lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to‘lov haqidagi ma’lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo‘natishingizni so‘raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo‘natamiz.

““Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz